

Změny v přístupu k lokoregionální terapii časného karcinomu prsu

Iveta Kolářová^{1,2,3}, Jaroslav Vaňásek^{3,4}, Igor Sirák^{1,2,3}, Kateřina Horáčková³, Denisa Pohanková¹

¹Klinika onkologie a radioterapie, FN Hradec Králové

²Lékařská fakulta, Karlova univerzita v Hradci Králové

³Fakulta zdravotnických studií, Univerzita Pardubice

⁴Multiscan, Pardubice, s. r. o.

Volba optimálního terapeutického postupu u nemocných s karcinomem prsu představuje náročný úkol. Onemocnění je tvořeno celou řadou subtypů s rozdílnou biologickou charakteristikou a různou prognózou a může se vyskytovat i u žen staršího věku, pro které standardní terapeutické přístupy mohou znamenat významné zhoršení kvality života bez přínosu v přežití. Řada studií prokázala nejen pro tuto skupinu nemocných s časnými stadii karcinomu prsu různé možnosti redukce chirurgického výkonu i léčby zářením. Deeskalace radioterapie zahrnuje vynechání ozáření u vybraných pacientek, zkrácení délky léčby pomocí hypofrakcionace a ultrahypofrakcionace, snížení ozářeného objemu parciálním ozářením prsu. Za zásadní podmínku je nutná správná informovanost nemocné a možnost podílet se na rozhodování o volbě terapeutického postupu.

Klíčová slova: karcinom prsu, deeskalace, radioterapie, vyšší věk, cílená léčba, toxicita.

Changes in approach to locoregional treatment of early breast cancer

Choosing the optimal therapeutic strategy in patients with breast cancer is a challenging task. The disease comprises a number of subtypes having distinct biological characteristics and variable prognosis, and can occur in elderly women in whom standard therapeutic approaches may result in significant deterioration in their quality of life with no survival benefit. Numerous studies have shown various options for reducing the burden of surgery and radiotherapy not only for the group of patients at early stages of breast cancer. De-escalation of radiotherapy involves omitting radiation in selected patients, shortening the duration of treatment by using hypofractionation and ultra-hypofractionation, and reducing the irradiated volume by partial breast irradiation. It is essential for the patient to be properly informed and to be able to participate in the decision-making process on the therapeutic options.

Key words: breast cancer, de-escalation, radiotherapy, older age, targeted therapy, toxicity.

Úvod

Dlouhou dobu směřoval vývoj léčby karcinomu prsu k intenzifikaci léčby a zavádění nových terapeutických postupů. Současně se stále více ukazovalo, že v řadě případů dochází k overtreatmentu, který se týká především starších pacientek. Tato skutečnost je pod-

statná především v důsledku vysokého počtu nemocných ve vyšším věku. V ČR je podle údajů UZIS medián věku pacientek s karcinomem prsu 65 let (1).

Nádory u starších nemocných jsou často charakterizovány příznivou biologickou charakteristikou, to znamená, že jsou hormonálně

DECLARATIONS:

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: **Onkologie**. 2024;18(1):39-42
<https://doi.org/10.36290/xon.2024.008>
Článek přijat redakcí: 7. 11. 2023
Článek přijat k tisku: 5. 12. 2023

doc. MUDr. Iveta Kolářová, Ph.D.
iveta.kolarova@fnhk.cz